

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLEN PÁRT ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Felölös szerkesztő:
SIMON ISTVÁN.

Lapkiadó:
HOROVITZ ZSIGMOND.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy óra . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Piac-u. 12. (Nagytemplomtér felől.) Telefon 330.

Mit hoz a jövő?

Volt nekünk egy királyunk, V. Ferdinándnak hitták, régen, nagyon régen 63 évvel ezelőtt.

Ez a királyunk meghallgatta a magyar nemzet kérését s megadta mindazt, ami ugyis a mienk volt valaha, amiről sohasem mondtunk le, amit csakugy elraboltak tőlünk; megadta, visszaadta a jogainkat, a szabadságunkat, a függetlenségünket. Az 1848-iki dicső törvényeket szentesítette.

Jó efelett elgondolkozni így március közepe táján.

Vajjon lesz-e még nekünk ilyen királyunk?

A magyar nemzet 63 év óta sóvárogja vissza az 1848-iki alkotmányt. A függetlenségi párt pedig követeli is. Nem új jogokat követel, csak a királyilag szentesített törvény visszaállítását sürgeti.

Hatvanhárom év óta, a mióta I. Ferenc József uralkodik, e tekintetben nem sokra mentünk.

Hatvanhárom év nagy idő. Emberéletnek is tisztos kor, hát még uralko-

dói időnek egyfolytában. O'yan nagy idő, hogy ha esetleg hamarosan befejeződik, már nem lephet meg bennünket.

Nem egészen időelőtti tehát a jövő perspektíváját már most, amennyire lehet szemügyre venni.

A jelenlegi trónörökös, Ferenc Ferdinánd, titokzatos férfiu. Közénk ritkán jön, ró'unk alig beszél.

Egy dolog azonban egészen bizonyos, az t. i. hogy kerüli az udvart is. Ott állítólag neki vagy a feleségének ellenségei vannak. Különféle torzsalkodásokról, etikett-affékról tudunk is.

Vajjon milyen király lesz Ferenc Ferdinándból?

Családjának érdeke — szerintünk — egy hozná magával, hogy egészen magyar álláspontra helyezkedjék. A magyar törvények ugyanis nem ismernek uralkodói mezzalianszot, minélfogva gyermekei lehetnének vagy lehetnek is a magyar trón várományosai. És ha lehetnek, akkor egy szabad független Magyarország segítségével Ausztria császári trónját is megszerezhetnék még.

— Ezt ilyentér képen elgondolhatja ma-

gában Ferenc Ferdinánd trónörökös. — Nem mondjuk, hogy így gondolja, de így gondolhatja.

Hiszen még ha a különleges családi érdeke nem kívánná, akkor is megtehetné azt akármelyik jövendő uralkodónk, hogy az önálló, független Magyarországot elismerje. Akkor is a maga javára cselekednék.

Ausztriát Magyarországgal, a vizet a tüzzel — hiába mesterkednek — úgy sem lehet egybeolvasztani. Az erre pazarolt erőlködés mindkét országnak, de a közös uralkodónak is gyengeségét okozza. És erről a szerencsétlen ideáról még mindig nem tudtak letenni. Azért hogy négyszáz éves, tehát hagyományos osztrák ábránd ez, azért mégis csak vége lehetne már egyszer.

Hiszen annyi kudarcot vallottak vele.

Mikor egyszer-egyszer erőszakosan „megcsinálták“ (t. i. úgy gondolták, hogy megcsinálták) olyankor Ausztria mindig csufos vereségeket szenvedett.

Például csak az 1859-iki és 1866-iki vereségeket említjük fel. A magyar fiu jó katona, azt még az osztrák is kény-

Demmer József műtermében (Szent-Anna-u. 5.) 12 drb levelező-lap csak 3 K.

A hajón.

Mivel az éjszaka kezdett nagyon hideg lenni, mindenki bevonult a szalonokba és a kabinokba. Csak egy férfi és egy asszony folytatta egyhangu sétáját. Lassan mentek s csaknem egy egész hajóhid elváltasztotta őket egymástól és mikor keresztelték egymást, lehajtották fejüket. De a férfi néha visszafordult utána, amint elhaladt és hosszan nézett; és az asszony is megállt és követte a tekintetével a férfit.

Egy karosszékbe telekezve, melyet e négy napi pihenésre vásároltam meg magamnak, megfigyeltem ezt a „manége“-t. Ez az emberpár kezdett érdekelni.

Már Marseilleben, ahonnan elindultunk, észrevettem ezt az ember a rakodóparton.

Már nem volt fiatal, de alakja megtartotta elegenciáját s láttam, hogy elégedetlenül köszöntötte ezt az asszonyt, aki szintén közel lehetett a negyvenhez, de akinek termete szép volt s arca végtelenül bájos. Mikor a köszöntést viszonzta, behunyta a szemét. Azután mind a ketten a körülöttük lévő jó barátukhoz fordultak s élénk beszélgetésbe eredtek velük. Látszott, hogy nem örülnek ennek a véletlen találkozásnak. Mikor a jó barátok eltávoztak s a hajó megmozdult, nem váltottak egyetlen szót sem egymással. Olyan

volt ez, mintha nem ismernék egymást. De az ebédnél én Mr. Lodére mellé kerültem s észrevettem, hogy semmit sem eszik s egyre Mme Lancelotot figyelte, aki szemközt ült velünk.

Ez a két név azonban, melyet az utasok névsorában találtam, semmit sem árult el előttem. Csak annyit tudtam mag belőle, hogy úgy Mr. Ledére, mint Mme Lancelot párisi lakosok s hogy mind a ketten a Pyreneusokba mentek, ahova magam is szándékoztam.

Mme Lancelot a világosságban is elragadónak tetszett előttem. Izléssel öltözködött s valami nemesen bájos volt tartásában és viselkedésében. A szemhéjai körül volt néhány hajszálrác, de arcbőre tiszte és ifju maradt s néha-néha elpirult, mint egy fiatal leány. Azzal mulattattam magamat, hogy elképzeltem, miszerint finom szája milyen hazug lehet. — Mert nagyon mozgékony és gyönyörűen vezetett volt s minden pillanatban, ajkának megrémegése által, egész arckifejezése megváltozott. Ebéd alatt Lancelotné egyszer sem nézett felénk. Lodére ur udvarias volt velem szemben s szóval tartott, mint szomszédját, de uvariassága alatt rejtett impertinenciát éreztem s ez volt az, ami távol tartotta tőle az embereket a hajón.

És el tudom képzelni, mennyire kiálhatatlan volt neki az én jelenlétem s figyelő szemeim.

Mialatt a hajó a békés éjszakában haladt tovább. Lodére ur és Lancelotné asszony tovább sétáltak és mikor az egyik nem látta a másikat, akkor egymásra tapadt a tekintetük titokban. Ezalatt az én cigaretták készletem kifogyott, felkeltem a helyemről és elmentem kabinomba, hogy többet hozzak magammal. Mikor újra visszatértem, úgy tetszett nekem, hogy a fedélzet egészen elhagyatott. Most már én kezdtem el a sétát. De fáztam. Egyszerre azonban, mikor a kötélcsomó felé közeledtem, két árnyat láttam, amelyek a halvány holdfényben, mely a tengerre esett, láthatókká lettek. Megálltam, a két árny Mme Lancelot és és Lodére ur volt. Néhány lépés választotta el őket egymástól s mozdulataikból megértem, hogy szóba álltak egymással, habár nem is hallhattam hangjukat. Vissza akartam vonulni, de a kíváncsiság erősebb volt illetudásomnál s úgy helyezkedtem el, hogy észrevétlenül megfigyelhettem őket.

Nagyon nehéz leírni a némajátékot, a melynek tanuja voltam. Lodére ur valamit kért az asszonytól, amit ez nem akart neki megadni. Lodére odament hozzá. Az asszony egy kissé eltávolodott. De a férfi követte. Az

Csatornázásokat a legolcsóbban készít Kubinyi Lajos és Társa
Debreczen Piac-utca 11.
„Bika“ szálloda mellett.

telen beismerni (hiszen ötöt porolta ki legtöbbször) és mégis az akkori háborukban a magyar katonák futottak, mint a nyul. A legtöbbször a háta és a sarka volt megsebesülve.

Miért? Mert úgy okoskodtak, hogy a sárga-fekete zászlóért meg azért, hogy az ő édes hazájok halott és az is a sárga-fekete zászlóval van leterítve, nem érdemes küzdeni.

Ha Magyarországot függetlenné, szabaddá tenné az uralkodó, talánna itt olyan erőt és lelkesedést, amely megbecsülhetetlen lenne rá nézve. Mert amilyen loyális tud lenni a magyar (sajnos, hyperloyális is), meg tudná, mert akarná is, tartani számára azt az összetakolt és összedrótózott Ausztriát is, amelynek a széthullását most bizony őszintén óhajtja.

Nem lehetetlen tehát, hogy lesz még olyan uralkodónk, aki a magyar nemzet jogait megadja, illetőleg visszaadja.

Ilyenek a gondolataink, mikor loyális hangulatban vagyunk, de ha megcsap bennünket a márciusi szellő, bizony nem feledkezünk meg a Petőfi magasra emelő költeményeiről sem.

Simon István.

Az ujoncjavaslatot megszavazták.

A képviselőház ülése.

Az ujoncjavaslatok vitája ma véget ért és Hazai Samu honvédelmi miniszter már az ülés elején megtehető a maga észrevételeit az egyes felszólalásokra. Ezután meg fogják szavazni a javaslatokat és mellékleteiket tudomásul veszik.

Berzeviczy Albert elnök fél tízenegy

asszony a korlátra könyökölt. Lodére ur is úgy tett s mindketten háttal voltak felém. Néhány pillanatig így maradtak s aztán Lodére ur megpróbálta átkarolni az asszony derekát, de Mme Lancelot hátra vetette magát s megrázta a fejét s aztán sietett a lépcső felé, mely a szalonba vezetett.

Mikor az ajtóhoz ért, a kezét Lodére ur felé nyújtotta. Ő rárohant erre a kézre s ajkához emelte azt és csókokkal halmozta el. Lancelotné nem vonta azt azonnal vissza, de mikor mégis visszavonta, szinte erőszakkal tette ezt. Lodére ur egyedül maradt. — Nem sokára bebement a kabinjába és én is elmentem, hogy lefeküdjem s nagyon örültem annak a kilátásnak, amit ennek a jelenetnek a folytatása ígért megfigyeléseim jutalmául.

Másnap reggel minden utas a hajóhídon volt s közöttük láttam Lodére urat és Lancelotné is. De csodálkozásomra Lodére ur nem közeledett Lancelotnéhoz.

A villásreggelinél még növekedett csodálkozásom: Mme Lancelot már nem ült szemközt velünk, megváltoztatta helyét.

A délután komor volt. Lancelotné olvasott, Lodére ur nem hagyta el a dohányzószobát, ahol egy hosszú levél megírásába kezdett, azután a tizenöt beírt lapot egyeilen borítékba tette.

Ebéd után a hold ismét reánk szórta az unalomig ismert halvány világítását, de a hideg lassanként bekergette az utasokat. Végre, mint az este, megint csak mi hárman maradtunk a fedélzeten, én a karosszékemben, Lancelotné és Lodére sétálva. De ha utjuk kereszteződött, most már nem hajolták le a fejüket s amikor közeledtek egymás elé, mind a kettő megállították a lépéseit. Végre, hogy kísérletezzek, bementem a szalonba s csak tíz perc múlva tértem vissza.

órákor megnyitja az ülést. Hitelesítik a mult ülés jegyzőkönyvét.

Darvai Fülöp, a mentelmi bizottság előadója, több mentelmi ügyről terjeszti be a bizottság jelentéseit.

Következik

az ujoncjavaslatok

tárgyalásának folytatása.

Lovász Márton következett volna szólásra, azonban nem volt jelen, s így az elnök az általános vitát rögtön az ülés elején bezárta.

A honvédelmi miniszter beszéde.

Hazai Samu honvédelmi miniszter: Részletesen foglalkozik az elhangzott beszédekkel. Így sajnálattal konstatálja, hogy tisztikarunkban tényleg nagyon kevés a magyar tiszt. Ennek oka az, hogy csak olyanokat küldenek a katonai iskolákba, akik a polgári iskolákban nem tudták a helyüket megállni. Századok büne az, hogy távollartottuk magunkat a hadseregtől, ahová aztán idegen nemzetiségiek fészkelék be magukat. A magyarok mellőzik a katonai hivatalokat, sőt a csapatvesztés is a lovasfegyvernemhez vonulnak be nagyobb előszeretettel. Ez is egyik oka annak, hogy a gyalogságnál és a katonai hivatalnokai karban kevés a magyar tiszt. A fegyvergyakorlatok idejét szónok is arra az időre véli szükségesnek megállapítani, amikor az illetők ideje ezt a legjobban megengedi. Igaz, hogy a hadi nemességi adó progresszív behozataláért kormányjavaslatot fog betervezni. A két éves katonai szolgálattal kapcsolatban megjegyzi, hogy 134 ezer ember fog e kedvezményben részesíteni a gyalogságnál, míg a lovaságnál és a lovasüzőrségnél ennek a kontingenznek csak egy hetedrésze, tehát 19,500 ember fog három évig szolgálni. A haditengerészetnél 6000 ember továbbra is négy esztendősz szolgálatra köteleztetik. Ezek a számok azonban a monarchia egész katonai létszámára vonatkoznak, amelynek Magyarország természetesen csak a kvóta aránya részét szolgáltatja. Így Magyarország 57 ezer embere lesz két éves gyalogsági szolgálatra kötelezve. Három évet fog szolgálni a lovaságnál 8000 ember és négy évet 2-4000 a haditengerészetnél.

A hadapródjelöltekre vonatkozólag kife-

Meg voltam jutalmazva: a kötélcsomó mellett, a hajó orrában, Lancelotné és Lodére ur szorosán egymás mellett álltak: kezük összefonódott, válluk összeért s arcukat egymáshoz szorítva, mind a ketten sirtak... igen, sirtak, hatalmas fel-felcsukló zokogással, mintha nem bánnák, ha az egész világ meghallja is őket.

És most, hogy értem bánatuk okát, kétségbeesésük értékéi, szinte szégyenlem, hogy akkor meglestem őket.

Ebben az időben még a postahajók is négy napot és négy éjszakát haladtak, amíg a Pyreneusok alján kikötöttek s ezalatt Lodére ur és Lancelotné úgy viselkedtek egymással szemben, mintha idegenek lennének. De az utolsó két éjszakát úgy töltötték a hajó orrában, az árnyékba veszte, kéz a kézben. És azt hiszem, hogy így a legrettevesebb és a legedesebb éjszakában volt részük.

Piréeben barátom, Arvinos várt reám. Mikor Lancelotné megpillantotta, köszöntötte őt. Azonnal kikérdeztem:

— Hogyan? — kérdezte ő tőlem felelet helyett. — Te nem ismered? Válasza pedig híressé tette őt. Igaz, hogy ennek már tíz esztendője, s hogy akkor Mme Lodérenak hívták. Férje, aki akkor követségi titkár volt Athénben, azzal gyanúsította, hogy Lancelotval viszonya van, aki viszont ott tanácsos volt. Egy napon látta, hogy a Lancelot házából lépett ki s nyílt utcán megkorbácsolta.

E pillanatban Lodére ur jelent meg a rakodó-parton s Arvinos barátom felkiáltott: — Együtt utaztak! Ah, ez igazán nagyon furcsa!...

És elnevette magát. De én nem mosolyogtam.

lenti, hogy 20,000 lévén a számuk, valamennyein nem nevezhetők ki tisztékké. Az erkölcsös és valláserkölcsös nevelésről és az alkoholellesenes küzdelemről kijelenti, hogy ezen a téren mindent e követnek, amit csak lehet. Bakonyi beszédének politikai részére, majd annak idején adja meg a választ. Most csak a konkrét esetekről beszél. A hadi tengerészetnél való négy esztendősz szolgálattal megártják, de hiszen ezzel szemben igen nagy előny, hogy fegyvergyakorlat nincs, népfelkelő szolgálattal sincs. A véderő-reformmal kapcsolatban több új formáció fog felállítani s ezek keretében az egészségügyi intézményeket is fejleszteni fogják, amint azt Bakonyi kívánta. Az alkotmányos felelősségről azt mondta Bakonyi, hogy van a hadseregben valaki, akinek semmi felelőssége sincs. Az vezérkar főnökére alludált. A vezérkarról szóló határozmányokról kiténik, hogy annak főnöke a hadügyminiszter segédkeze, tehát felelősséggel a hadügyminiszter tartozik. A vezérkarban nagy erélyvel tanulják a magyar nyelvet s nemsokára még a tábornokok is fognak mind tudni magyarul. Huszár Károlynak megígéri, hogy több óhajtását teljesíteni fogja, különösen a hadseregszállítások terén. A párbajt abususnak mondja és kijelenti, hogy ezen a terén a legszigorubb korlátozások vannak a hadseregben.

Kovács Gyula a világbékét kívánja, ezt olyan utópiának tartja, hogy a határozati javaslatát nem fogadja el. Gróf Batthyány Tivadarnak a honvédség fejlesztésére vonatkozólag feleli, hogy a véderőreform első sorban a honvédség fejlesztésére vonatkozik, amely száz százalékkal fog kifejlesztetni, míg a közös hadsereg csak 17 százalékkal. A honvédség ujonclétszáma 12,500 helyett 25,000 lesz, miáltal a békelelétszám 28,000-ről 60,000-re fog emelkedni. Azonkívül természetesen a honvédtüzérséget is föllállítják.

Egy hang balról: Szép ígérlet!

Hazai Samu honvédelmi miniszter: Ez nem ígérlet, ez tény! (Tetszés.) A honvédséget minden irányban kifejlesztjük.

Polónyi Géza: De nem kell Fabriciusokat nevelni! (Zaj.)

Hazai Samu honvédelmi miniszter: Kérdés intézteit hozzá a 9-es bizottság programjáról. Erre nézve kijelenti, hogy a kormány mai deklarációja elég garanciát nyújt arra nézve, hogy a bűnvádi perrendtartás javaslatát betervezzük s hogy ezt a javaslatot az ország érdekére nézve előnyösnek tartja.

Ami az új hadügyi költségeket illeti, ezek nagyságának a megállapítása attól függ, hogy a számokat hogy csoportosítjuk s az egész összeget hogy osztjuk fel! Függetlenül attól, hogy az összbizottságra eső részt...

Felkiáltások balról: Nincs összbizottság! (Nagy zaj!)

Hazai Samu honvédelmi miniszter: Azt akarta mondani, hogy a két országra eső rész összességét értette ezalatt. A hadseregnek célja az országot a küllenségtől megóvni s mégis sokan vannak, akik eilene vannak. Ezért alkura lépnek a költségek megállapításánál, s inkább a kulturális és gazdasági oldalát nézik a dolognak. A kisebb országokat veszik például, hogy milyen arányban költségeknek a hadsereg céljaira s kinuntaja, hogy Magyarország 9 K-át költ fejünkint hadügyi célokra, míg Belgium 8 koronát, Bulgária 16 koronát, Szerbia 10 koronát költ, míg a kultisztárcára sokkal kevesebbet költenek. Ebből látható, hogy a kisebb államok még többet költenek mint mi, tehát nem lehet mondani, hogy túlköltségtünk. A delegációban fölvetették azt a kérdést, szükséges-e a nagyhatalmi állást fenntartani. Ezt nem lehet elvenni egy államtól sem, mert csak attól függ, van-e úgy szervezve, hogy egy hozzá hasonló állammal a siker reményével felveheti a küzdelmet. A flotta kifejlesztése nemcsak Ausztriának, de nekünk is javunkra van. Ha ipart és kereskedelmet akarunk teremteni, annak előfeltételeit meg kell teremteni. Kéri a javaslatokat elfogadni. (Éljenés jobbról.)

Baró Solymossy Ödön előadó röviden reflektál Bakonyi Samu szavaira. Az új véderőreform benyújtása nagyon is szükséges s már rövid idő múlva meg is fog történni. Akkor

mindenkivel fog szólhatni, hogy a törvény jó legyen. A javaslatok elfogadását kéri.

Ezután Bakonyi Samu el a zárzó jógával. Kifejtette pártja álláspontját, hosszabb tartalmasabb beszédben.

Ezután a Ház a javaslatot megszavazta. Szünet után a részletek tárgyalására került a sor.

A rendőrfőkapitány a kávéházi élet ellen.

Rendelet a zárásról.

A debreceni közönséget nagyon kellemtellenül és váratlanul érte az a rendőrfőkapitányi intézkedés, a mely tegnap került a nyilvánosságra.

A kávéházi élet teljes megfojtását célozza ez a rendelet, mely megtiltja, hogy városunk előkelőbb kávéházaiban, éjféli 12 óra után zeneszó mellett szórakozhassék a közönség.

A nagyobb városokban s Debrecenben is kifejlődött kávéházi élet, társadalmi, szociális, kulturális előnyeiről felesleges beszélni. Aránytalanul nagyon olcsón jut ott mindenki szórakozásokhoz. A 34 filléres pikkolóhoz elolvashatja az összes hazai napi, heti lapokat, sőt a külföldi francia, angol lapok kiválóbbjait is.

A költséges zsurok, vendégeskedések helyett valóságos áldás a nehéz anyagi viszonyokkal küszködő intelligens középosztálynak a kávéház, a hol az ismerős családok színház után minden anyagi megterhelés nélkül jöhetnek össze.

Cigányzenekarainkra mindenkor büszke lehet Debrecen, mert az igazi művészetet szolgálják, műsorokban a magyar nótáktól kezdve a legkényesebb opera-zenéig minden zenei válfajt felölelnek.

Már most ha a kávéházakban a zene éjféli 12 órakor be lesz szüntetve s hajnali 2 óráig némák lesznek a kávéházi termek, melyeket ugyanekkor be is kell zárni, a debreceni cigányzenekarok tagjai elmehetnek kiumplint kapálni, a kávéházi ipar pedig csödbe jut.

Mert ugyan színház után kevéssel 11 óra előtt ki fog kávéházba menni azért, hogy 12 óra után az álmos pincérekben gyönyörködhessek.

Cigányművészeink jövedelme úgy sem hasonlítható össze az előző évek jövedelmével, amit bizonyít az a körülmény, hogy nyáron, — amikor az orfeumi szezon elvonja éjjel 12 fél 1 óráig a közönséget a kávéházaktól, úgy sem tudnak Debrecenben megélhetést biztosítani maguknak s körutakat tartanak, fűrdőhelyeken muzsikálnak.

A debreceni dolgos közönség szeret cigány mellett mulatni olykor és nagyon szépen mulat. Legelőkelőbb családjaik nőtagjaival együtt úgy elmulatnak intim környezetben, éjféli utáni, hogy gyönyörűség nézni szórakozásaikat. Mulatnak nélkül, hogy az elpezsztogó, cigánynak adott! összeg a legtávolabbról is arányban állana egy házi mulatság költségeivel s hogy bájos urleányaink egyszer-kétszer egy évben jól ne találják magukat a kávéházi asztalok mellett.

Régi dolog, hogy az ember társas lény.

A társadalmi érintkezést, annak fesztelenségét pedig legjobban elősegíti a kávéházi élet.

Hogy volt egy-két kávéházi botrány legutóbb Debrecenben, azért elsősorban nem a polgári társadalom felelős. A főkapitány ur tehát ne a civil társadalmat büntesse érte. Különben is nincs szabály kivétel nélkül. Azért, hogy a modern életnek vannak ferde kinövészei, az oly életet nem szabad a modernségétől megfosztani.

Egyébként a főkapitány ur úgy tesz most a kávéházi élet megrendszabályozásával, mint az a megcsalt férj, aki, hogy lelkiismeretét megnyugtassa, kidobta a felesége szobájából a — kanapét.

Tessék a csend-rend-, a mások szép mulatságát megzavarókat megbüntetni, tessék a katonai parancsnokságok segítségét igénybe venni. Azért, mert a vonatok néha összeütkeznek, mert néha vasuti szerencsétlenség is történik, a kereskedelmi miniszter bizonyára nem szünteti be soha se a vonatösszeütkezésést.

Idegenforgalmunk, szociális jóvoltunk igenis megkívánja azt, hogy a vendéglői és kávéházi zárórak a mostani szokás szerint tartassanak. Sőt épen holmi erre vonatkozó elavult szabályrendeleteket kell megváltoztatni, amint az Aradon, Nagyváradon, Kassán, Temesvárt régen megtették.

Az elmondottakból mindenkor könnyen megérti miért fogadta a legnagyobb ellen-szenvvel Debrecen közönsége a rendőrfőkapitány legutóbbi rendeletét, mely különben a következő:

Az utóbbi időben mind gyakrabban és kivétel nélkül a hajnali órákban ismétlődő kávéházi és vendéglői botrányok arra indítottak, hogy a fogadók, kávéházak, vendéglősök és bodega részére kiadott záróra meghosszabbítási kedvezményeket visszavonjam és ezen üzletek zárórája nézve a fogadó, (szálloda, szálló,) vendéglő, kávéház és kávéház ipar gyakorlására vonatkozólag 44—2561—1895. bkgy. szám alatt alkotott szabályrendelet 22. §-ában foglalt rendelkezéseket a legszigorúbban hajtattam végre.

Tudomására hozom ennél fogva a nagyközönségnek, hogy a fogadók, kávéházak, vendéglősök és bodega üzletek, ezen üzletek két osztályba sorozásának bekezdéséig a folyó évi március hó 11. napjától kezdődőleg fentebb hivatkozott szabályrendelet 22. §-ában az első osztály üzletekre megállapított záróráig, — tehát hétköznapokon éjféli utáni 2 óráig, ünnep- (karácsony, húsvét, pünkösd) és vasárnapokon éjféli utáni 3 óráig tarthatók nyitva. A zenélés, táncestélyek és engedélyezett mulatságok kivételével hétköznapokon pedig éjféli utáni 1 óráig szabad.

A farsangi idény, az országos vásárok tartama alatt záróra nincs, a zenélés azonban a lakosság éjjeli nyugalma érdekében, csak a fentebb megszabott záróráig van megengedve.

Fentebb megszabott zárórák nem vonatkoznak azon üzletekre, melyekben táncestélyek, vagy más engedélyezett mulatságok tartatnak.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadóhivatala Piac-utca 12. sz. a.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Szombaton Becstelen dráma újdonság. Vasárnap délután Leányvásár. Este Cigányszerelem operett.

* **Vasárnapi előadások.** Vasárnap mint rendesen két előadás tartatik. Délután 3 órakor Kerner József helybeli zenetanár szép sikerrel előadatott operettje Leányvásár kerül színre mérsékelt helyárrakkal. A főszerepet az operettben Zilahiné, Szilassi, Bárdos, Rónai, Horváth, Torma, Borbély, Ligeti és Nádor játsszák. Este kis bérletben Lehar világhírű operettje adatik Cigányszerelem. Ez lesz a kitűnő operett tizenötödik előadása.

* **Újdonságok.** Az igazgatóság március hónapra következő újdonságokat tűzte műsorra. Bábjáték — vigjáték. Anatole — vigjáték. Halhatatlan lump — operett. Hercegisasszony — operett. Tűzmadók — dráma.

Az Unió és Mexikó.

Elindultak a páncélosok.

Washington, március 10.

A tengerészeti miniszterim elrendelte, hogy a Chester nevű földerítő cirkáló sürgős ügyben Tampicóba (Mexikó) menjen és Galvestonig a Salem nevű hajó kísérelje. Azt hiszik, hogy a Chester hajót azért küldték mexikói területre, hogy az érintkezés eshetőségét tartsa fenn és tegye függetlenné a táv-írvonalaktól, mert ezek a zavargások továbbterjedésével valószínűleg megszakadnának. A hadügyminiszterim elrendelte, hogy még három repülőgépet küldjenek földerítő szolgálatra Texasba. Egy repülőgép már működik ott.

Salt Lake City (Utah) márc. 9.

A mormon hatóságokoz Dublin (Mexikó) mormon kolóniájából távirat érkezett, amely hírül adja, hogy Cazes Grandez körül nagy harc folyt, amelynek folyamán a mexikói szövetséges csapatok a fölkelőkön nagy győzelmet arattak. A harcban 1500 főnyi katonacsapat és 1000 főnyi fölkelő állott egymással szemben. A szövetségi csapatok száz, a fölkelők kétszáz embert veszítettek.

Newyork, március 10.

A Tennessee, Montana és Nord-Carolina páncélos cirkálók a mexikói öbölbe indultak.

Forradalom Paraguayban.

Buenos-Aires, márc. 9. Mint a lapok jelentik, Paraguayban a forradalmi mozgalom mindinkább terjed. A forradalmárok néhány helységet hatalmukba kerítették. A kormánycsapatok és a fölkelők között összeütközés keletkezett, amelyben az utóbbiak teljes vereséget szenvedtek. Mindkét részről számos halott és sebesült fedte a csatateret.

Diaz halálhíre.

Newyork, március 10.

New-Orleánsban át Diaz elnök halálát jelentik. Mexikó fővárosában többé nem lehet távirati összeköttetést kapni és így a hír eddig nem volt ellenőrizhető. A külügyminiszter biztosít affelől, hogy Diaz elnök teljesen jól van. Sem a távirati ügynökségek, sem egyes lapok nem voltak képesek este fél hélig távirati kérdézősködéseikre Mexikó fővárosából választ kapni. Wilson, mexikói

Várady József
Kossuth-utca 22.

nőiszabó

Elsőrendű műtermében készülnek a legújabb divat szerint Angol és Francia ruhák és Bluzok stb. Gyors és pontos kiszolgálás.

nagykövet kijelenti, hogy Diaz elnök teljes szellemi frissességnek örvend, de meglehetősen süket, úgy, hogy a vele való társalgásban gyakran félreértések támadnak.

Vigan a halálba.

Öngyilkosság a kapitányságon.

Expressz tudósítás.

A VII. kerületi kapitányság őrszobájában ma reggel 9 óra után öngyilkosságot követett el egy előállított külföldi, akit rendőr hozott be a kapitányságra igazolás végett.

Az idegen a Thököly-ut és Francia-utca sarkán levő korcsmából került a rendőrségre. Ott iddógált ugyanis reggel óta s mikor fizetésre került a dolog, szomorúan kijelentette, hogy nem tud fizetni, mert egy garas sincs a zsebében.

A vendéglős rendőrt hivatott, aki a németül beszélő s magát külföldinek mondó embert igazolás végett bevitte a VII. kerületi kapitányságra. Bistyó Márton 1116-os számú rendőr, aki az idegent a kapitányságra hozta, bevitte emberét az őrszobába, ahol leültette, ő maga pedig nekilátott, hogy megírja a jelentését.

Alig kezdett bele a jelentésébe, a háta mögül revolverdörrenés hangzott fel. A padon ülő előállított egy őrizetlen pillanatban, amikor az őrszobában tartózkodó rendőrök közül senkisémet figyelte, Browning-pisztolyal halántékra lőtte magát. A rendőrök nyomban behívták az öngyilkoshoz Tóth Gyula rendőrorvost, aki azonban már csak a beállott halált tudta megállapítani.

A Browning golyója keresztülfurta az agyát és nyomban megölte. A zsebében talált irasokból megállapították, hogy az öngyilkos Passek Gusztáv Adolf oppelni születésű 25 éves könyvelő. Hogy mikor jött Budapestre, azt a rendőrség nem tudta megállapítani.

Az öngyilkos holttestét beszállították a törvényszéki orvostani intézetbe.

IRODALOM.

A Franklin Kézi Lexikona.

Hosszu előmunkálatok után végre könyvpiacra került e nagyfontosságú vállalat első kötete, melyről — tekintve, hogy évek hosszú sora óta nem volt magyar kézi lexikon kapható — valóban el lehet mondani, hogy a közönség legszélesebb rétegeiben érzett, szinte szegénytelen hézagot pótol irodalmunkban; még pedig pótolja olyan módon, amint el lehet vární attól a nagytekintélyű kiadócégről, mely közzébocsátja. — Efféle Kézi Lexikon szerkesztése tudvalevőleg igen nagy nehézséggel jár; nemcsak szabatosnak, világos előadásúnak kell lennie, hanem egyáltalán röviden is kell tájékoztatni az olvasót, kevés szóval kell elmondania mindazt, ami valóban fontos.

A Franklin Kézi Lexikona e követelménynek mintaszerűen bír megfelelni; bármely szakmabéli cikkeit nézzük, mindenütt tömör és mégis könnyen érthető nyelven találjuk meg azt, amire az átlagos műveltségű olvasónak szüksége van. A politikai történet, az irodalom- és művészettörténet, a földrajz, a természettudományok, az orvosi tudomány, a jog, a bölcsészet stb. mind egyforma gondossággal, alaposítással van tárgyalva, valamennyi olyan szakembertől, aki minden tekintetben megbízhatónak van elismerve.

Mint a mű kiváló erényét kell kiemel-

nünk azt is, hogy utolsó izéig számba veszi a legújabb eseményeket. Hogy e téren mennyire aktuális, mutatja pl. az, hogy a csak február közepén feltalált, a drótnélküli távírózáshoz való Goldschmidt-féle gépről is szó van már benne, vagy hogy pl. Elzász-Lotaringiának most tervezett alkotmányreformja is helyet talált az illető cikkben. Jogi részében teljesen fel van folgozva az új polgári perrendtartás, egyháztörténeli részében a Borromeus-enciklika épügy tárgyalva van, mint az antimodernista eskü stb. A tárgyalás módjának a szabatosságon és tömörségen kívül még egy nagy előnye van: a szerkesztőség, nagyon bölcsen, nem halmozta — más lexikonok módjára — a rövidítéseket és mindenféle jelzéseket s ezzel is világosabbá, könnyebben olvashatóvá tette a munkát.

Nagyon emeli a Lexikon értékét az idegen nevek kiejtésének gondos megjegyzése, valamint örvendetes gazdagodása a hatalmas szóanyagának az idegen szavak és szállóigék hosszú lajstroma is.

Hogy a munka nyomdai kiállítása is mintaszerű, azt a Franklin-Társulatról lévén szó, talán nem is kell külön megemlítenünk. Mégis utalunk arra, hogy a Lexikon nincs, mint más ily fajta könyveknél szokás, szemrontó betűkkel nyomtatva, hanem kellemesen olvasható nagy írással, ami a magyar közönség előtt bizonyára igen kedves újítás lesz. Ugyancsak a nyomdát dicséri a képes mellékletek remek kivitele is. Magához az első kötethez nem kevesebb mint 41 képes tábla van mellékelve, köztük hat színes: az idegen világrészek állatainak négy képe, a baktériumok táblája és a színes díszítményeké. E színes táblák kivételével versenyeznek az egy színű táblák, melyek az öt világrész látképeit, nevezetesen városait és épületeit tünteti fel, az Építészeti és Festészeti tízennégy táblája, aztán a Csillagászat, az Elektromosság, a Fényképezés, a Bonctan, az Érzékszervek, a Fejlesztés, a Cukorgyártás, az Automobil stb. címszavakhoz mellékelte kiűnő magyarázó képek.

Még dicsérettel kell említenünk a rendkívül izléses, tartós bekötést is, a mely a Lexikont valószínűleg díszvé teszi a könyvespolcra. Tekintve e művek mind e kiválóságait, ara alacsonynak mondható; a három kötetre tervezett és valószínűleg még ez évben teljesen megjelenő Lexikon 54 koronáért kapható. R.

A hamis bélyegek.

Feljelentés egy biztosítási ügynök ellen.

A nagyváradi rendőrségen tegnap rendkívül érdekes feljelentést tett Deutsch Arthur, a Nemzeti Baleset Biztosító Részvénytársaság nagyváradi főügynöke a társaság egyik elbocsátott üzletszerző ügynöke ellen. A rendőrség azonnal nagyarányú nyomozást indított meg, de az eddig kihallgatott tanúk vallomásából nagyon csekély terhelő körülmény derült ki a feljelentett ügynökre.

A feljelentés szerint a Nemzeti Baleset Biztosító Részvénytársaság üzletfelei egy kis könyvecskét kapnak, amelyben úgy nyugtatják a befizetett biztosítási díjakat, hogy egy nyomtatott bélyeget ragasztanak be, amelyet a társaság készítettett s amelyek különböző színűek és értékűek. Ezeket a bélyegeket a társaság elszámolásra adja ki a pénzbeszedőknek, akik nyugta helyett egy-egy bélyeget ragasztanak a befizetők könyveibe.

Józsa Imre hosszabb időn keresztül volt a biztosító társaság üzletszerző ügynöke. Mindig becsületes, tisztességes embernek ismerték s ezért később a biztosítási díjak beszédésével is megbízták. A feljelentés szerint Józsa Imre látszólag pontosan el is számolt a behajtott

dijakkal, nemrégiben aztán rájöttek, hogy sokkal kevesebb biztosítási díjjal számolt el, mint azelőtt. A bélyegek, amit kiadtak neki, majdnem hiány nélkül megmaradtak mindig, holott biztosan tudták, hogy mennyi összegnek kell befolyjni.

Deutsch Arthur ekkor felelősségre vonta az ügynököt, de az kitérő válaszokat adott. A társaság kutatni kezdett s annyi terhelő adatot gyűjtött össze, hogy Józsa Imrét nyomban elbocsátották s egyben bünvádi feljelentést adtak be ellene a rendőrségen. A feljelentés harminc esetet sorol fel, amikor Józsa Imre hamis bélyegekkel nyugtázta a biztosítási díjakat.

Eleméry Ferenc tb. főkapitány először összehasonlítást tett a hamisított és valódi bélyegek között, de semmiféle különbséget nem sikerült felfedezni. Bott György detektív, a nyomozás vezetője, több tanút is hallgatott ki, azonban mindezekig még nem valószínű, hogy a bélyegeket Józsa Imre tényleg hamisította.

Forman
nátha ellen.

Hatása meglepő! Szelencze ára 40 fill.

UJDONSÁGOK

— **Vasárnapi istentiszteletek.** Vasárnap prédikálni fognak a következők: a Nagytemplomban nt. Dicsőfi József lelkész, a Kistemplomban 9 órakor főtiszt. Dr. Erőss Lajos püspök, 11 órakor tiszt. Bereczky József főisk. szénior. Kossuth-utcai templomban tiszt. Boér Károly s. lelkész, az Ispolyi templomban Nagy István 4. th. a Csapókeri imaházban nt. Kovács János vallások. lelkész, a Homokkeri imaházban prédikál és urvacsorát oszt nt. Uray Sándor lelkész.

— **Debrecen meghívása Rómába.** Ez év nyarán nagyszabású kiállítás lesz Rómában. A szépművészeti társaságok rendezik ezt a világkiállítást, amelyre tegnap meghívót kapott Debrecen városa is. Náthán római polgármester irt levelet Kovács József polgármesternek, hogy a kiállítást látogassa meg a tanács tagjaival.

— **A központi választmány ülése.** A város központi választmánya kedden délelőtt 10 órakor tartja ülését.

— **Hatvan díjnak elbocsátása.** Debrecen város új szervezeti szabályrendelete tudvalevően 60 díjnokot állapít meg. Jelenleg a városnál százhoz napidíjnak van kenvere. Kovács József polgármester tegnap előterjesztést tett a tanácsnak, hogy az új szervezeti szabályzat értelmében a felesleges 60 díjnokot bocsássák el a város szolgálatából. A tanács a hétfői ülésen foglalkozik az előterjesztéssel és fog dönteni hatvan szegény ember sorsa fölött.

— **Rendkívüli közigazgatási bizottsági ülés.** A város közigazgatási bizottsága tegnap délutánra hirdetett rendkívüli ülését e hó 17-ére halasztották el.

— **A tanyai iskolákról.** Debrecen város iskolai gondnoksága tegnap délután Kovács József polgármester elnöklete alatt ülést tartott, amelyen foglalkoztak a tanyai és gazdasági ismétlő iskolák felügyelőinek jelentéseivel. A bizottság javaslatot tesz a tanácsnak több rendbeli javításnak eszközzésére. A folyó ügyek elintézése után az ülés véget ért.

— **A vendéglős ipartársulat új elnöke.** A Szállodások, Vendéglősök, Kocsmárosok és Kávésok Ipartársulat népes közgyűlést tartott tegnap. A közgyűlés napirend előtti tárgya volt az elhunyt elnök, Hauer Bertalanról való megemlékezés, akinek érdemeit a közgyűlés jegyzőkönyvileg rendelte megörökíteni. A Pincérianonciskola részére egy „Hauer Bertalan” alapítványt az ipartársulat, amelyre eddig közel 500 korona gyűlt be. E szomorú megemlékezés után a drágaság elleni védekezésről folyt tanácskozás, amely egyöntetű armszabás készítésében nyert elintézt. Azután némi meglepetésül, mint-hogy az elnök választás nem képezte a napirend kifejezett tárgyát, Eröss Jakab indítványára egyhangú lelkesedéssel, közfelkiáltással Márkus Jenőt választották meg elnöknek. Márkus Jenőben egy szakavatott, kiválóan képzet és munkás, szorgalmas vezért talált az ipartársulat. Ugy a közlisztelek, amelyek körül veszi, mint egyéni jó tulajdonságai, konkláns modora és jó társadalmi összeköttetései mind-mind annak a biztosítékát képezi, hogy Márkus Jenő vezetése mellett az ipartársulat fejlődése és gyarapodása várható.

— **Szegények dolga.** Debrecen város szegényügyi bizottsága tegnap délután K. Tóth Mihály tanácsnok elnöklété alatt ülést tartott, amelyen jelen voltak Váczy János, K. Szalay Béla dr., O. Véghe János, Kiss Lajos pondnok, Illéssy Gyula jegyző. A bizottság néhány segélyezési kérvény és szegényházba való beutalást intézett el, majd tudomásul vette Kiss Lajos gondnok jelentését, hogy a szegényházban a múlt hónapban 107 sorsüldözöttet ápoltak. A bizottság végül elhatározta, hogy a szegényházban ápolt félkegyelmű embereket elkülönítik az egészségesektől s a hülyék számára új lakóhelyet rendeznek be.

— **Új tennis pályát kérnek.** Popper Mór dr. és társai tegnap kérvényt adtak be a városnak, amelyben tennis pályának létesítésére terület kijelölését kérik a nagyerdőn.

— **Halálozás.** Mély részvétellel vettük a következő gyászjelentést: Nagy Teréz, dr. Nagy Lajos, Nagy Mária Borbély Jánosné, Nagy Erzsébet Tóth Istvánné, Nagy Juliánna Nagy Károlyné és Nagy Imre mint gyermekek, dr. Nagy Lajosné György Mária, Borbély János, Tóth István, Nagy Károly, özv. dr. Nagy Lászlóné Buzás Erzsébet mint vők és menek, Nagy Jenő, Nagy Endre, Nagy Géza, Borbély Miklós, Borbély Ferenc, Borbély Erzsike, Borbély György, Nagy Dezső, Nagy Jolánka, Nagy Sándor, Nagy Gyula, Nagy Teréz, Nagy Mariska mint unokák mély fájdalom érzetével tudatjuk, hogy felejthetetlen jó anyánk, anyósunk és nagyanyánk özv. Nagy Gáborné Váradi Terézia folyó évi március hó 9-én délután fél 5 órakor áldásos életének 78. özvegységének 22-ik évében csendesen elhunyt. Kedves halottunk földi részei folyó március hó 11-ik napján délután 3 órakor a Péterfia-utca 37. sorszámú háznál a református egyház szertartásai szerint tartandó ima után a Péterfia utcai temetőben fognak örök nyugalomra tételni. E végítzességtételre rokonalinkat és ismerőseinket bánatos szívvel meghívjuk. Debrecen, 1911. évi március hó 10. napján. Legyen áldott emlékezet. A temetést özv. Dankó Béliáné és Társa temetkezési intézete rendezi.

— **Kérelem kövezetvám elengedése iránt.** A debreceni termény és áruaktár folyamodott a városhoz, hogy az ő címére érkező áruk után a kövezetvámot engedje el. Ezzel szemben a termény és áruaktár társaság kötelezi magát, hogy az egyes tételeket beszedi a felektől s havonta az összegeket beszállítja a városnak. A kérvényben hivatkozik a társaság arra, hogy minden nagyobb városban elengedték a kövezetvámot s így méltányos, hogy Debrecenn is ily kedvezményt nyujtson.

— **Felsőszécsényi szabómester.** A Máramaros vármegyei Felsővisóiról feljelentés érkezett a debreceni kir. ügyészséghez, mely szerint egy Korteleki József nevű szabómester a király sérthetetlen személyét gyalázó kifejezésekkel illette. Az illető szabó vidáman poharazgatott az egyik visói kocsmában s mikor megelégtelve mulatozását, felszóllították, hogy távozzék, a királyt reprodukálhatatlan kifejezésekkel gyalázta. Az ügyészség a felsőszécsényi szabó ellen megindította az eljárást.

— **A főhadnagy szerelme.** A reménytelen szerelem üldözte a halálba Borcsék János fogarasi honvédlőhadnagyot. A fiatal katonatiszt hevesen udvarolt egy gazdag fogarasi özvegyasszonynak, aki úgy látszott, már hajlik is a szavaira. Vasárnap délelőtt megtudta Borcsék, hogy az özvegyasszonynak egy jó módu ügyvéd kérője akadt és nemsokára meg is kötötte a házasságot. A huszéves katona elkeseredésében hazament és szolgálati revolverével szájaiba lőtt. Azonnal meghalt. Tegnap temették megható katonai pompával.

— **A debreceni munkásgimnázium** f. hó 11-én szombaton este 8 órakor az iparistület dísztermében utolsó előadását tartja. Tárgy: Vallásérkölc és gazdaság 56 vetített képpel. Belépti díj nincs. A füzet ára 10 fillér.

— **Virág nyelven.** Főnök: — Világosan megmondta a tanácsos ur, hogy nem rendel magánál?

Utazó: — Nem, képletesen fejezte ki magát.

Főnök: — Hogyan?

Utazó: — Kidobattott.

— **Pékinas tragédiája.** Székelyhidon mindenki ismerte a kis Pócsi Gábort. Nagy kósárral a hátán járta be mindennap az utcákat s a pöttön emberke olyan vígan fuja a péktrómbitát, hogy senki se tudott kinalásának ellentállani.

— Tratra! Friss kifli!

A Pócsi gyerek azonban eltűnt a múlt héten. Az alig 14 éves fiút a szomszédos Csokaly faluba küldte a gazdája egy tele kosár süteménnyel. Hadd kedveltesse meg ott is a süteményfogyasztást. De elmúlt egy egész hét és nem tért vissza Csokalyról Pócsi Gábor. A gazdája azt gondolta, hogy a zsemlek árával megszökött a fiu. Földes községben laknak a Pócsi Gábor szülei, így hát levelet küldött oda a pékmester, hogy nem ment-e haza a rossz fiu? A napokban megjött a válasz, hogy színét sem látták Gábornak. Végül is a mester bejelentette inasának eltűnését a székelyhidi rendőrségnél. Keresni kezdték az eltűnt fiút. És tegnap a halászok ráakadtak az Ér-partján. Holtan feküdt a sáros földön, a hátán ott volt a nagy pékfoszár, de nem volt már benne egy fia zsemle sem... A kis pékinas haláláról a halászok jelentést tettek a hatóságnál. A halál okát eddig még nem tudták megállapítani. Nem lehetetlen, hogy valami éhes kóbor ember akadt össze a fiuval és a zsemlek miatt kellett meghalnia a kis pékinasnak.

— **Automobil sapkák,** gyermek kötények, esőernyők Vidánál Városház épület.

— **Elhunytak.** Özv. Karsai Sándorné ref. 80 éves, Rott István ref. 70 éves, özv. Nagy Gáborné ref. 77 éves, Szabó Mihály ref. 92 éves.

— **Csipek 2** krajcártól, himzések 10 krajcártól kaphatók Vidánál Városház épület.

— **Alföldy Károly** tánctermében a tavaszi tanfolyam március hó 11-én nyílik meg. Beiratkozni lehet Péterfia-utca 2. szám. Telefon 510. szám.

— **Napernyő** ujdonságok, bőrkezttyük, gyönyörű harisnyák rém olcsón kaphatók Vidánál Városház épület.

Hunnia képei szépek!

Hunnia képei olcsók!

Hunnia képei tartósak!

Hunnia levelezőlapjai szenzációsak olcsóságban és kivitelben.

Hunnia műterem a PIAC- és CSAPÓ-UTCA SARKÁN az utcai oldalon van.

Hunnia modern berendezésű és fényképezési műterem.

Hirdetés.

Csatornázásokat

a legszakszerűbben készít

Lukács Vilmos és Testvére

Hatvan-utca 5.

Telefon 308.

Harc a tanári szigor ellen.

Diáksztrájk Egerben.

Az egeri érseki tanítóképzőben különös incidens történt tegnap. Az intézet másodéves növendékei sztrájkba léptek egyik tanár ellen s nem hajlandók többé a tanár előadását meghallgatni s nem jelentek meg az illető tanár előadásán.

Meiszner Imre főszékesegyházi karnagy zongora-elméletet és gyakorlatot tanít az érseki tanítóképzőben. A tanár azonban — a diákok szerint — nem jól tanít, többet követel, mint amennyit egy diák elbírs e mellett igen szigorú. Olyan diákok, — mondja egyik képezdei tanuló — kik azelőtt más tanár vezetése mellett jelesek voltak, most elégtelent kapnak s nincs olyan növendék, aki „szekundát” ne kapott volna.

A diákok ezért elhatározták, hogy sztrájkba lépnek. Ivet köröztek, amelyet minden másodéves növendék aláírt, szolidaritást vállaltak s tegnap, mikor zongoraóra volt, az egész osztály kivonult az intézetből s fölment a várba.

Meiszner nagy csodálkozására senkit sem talált az osztályban. Egy darabig várokozott, de mikor látta, hogy a diákok nem jönnek, jelentést tett Venczell Ede igazgatónak, aki nyomban hozzáfogott a vizsgálat-hoz, összekereste ő maga az intézet minden termét, de a diákokat nem találta. Az óra letelte után jöttek meg a diákok a várból. Venczell igazgató nyomban maga elé hívatta a növendékeit s kérdőre vonta őket. — A diákok elodatták panaszukat és sérelmeik orvoslását kérték.

Az igazgató vizsgálatot indított a panaszok dolgában. Ha a tanárt hibásnak találja, valószínűleg őt is elítéli, de bizonyára el fogja ítélni a sztrájkoló diákokat, akikkel meg kell értetni, hogy nem ez a módja sérelmeik orvoslásának.

HOROVITZ ZSIGMOND

könyvnyomdája

Piacz-utca 12. sz. a.

TÁVIRATOK.

Justh a választójogi akcióról.

A függetlenségi párt tervei.

Budapest, márc. 10. Justh Gyula ma a választójogi küzdelemről nyilatkozott egy újságíró előtt, aki egyben a politika több kimagasló alakját is megkérdezte e kérdésben. Justh Gyula a függetlenségi párt nagy terveiről szól, ékesen bizonyítva azt, hogy a parlamentnek ez az egyetlen pártja, a mely becsületesen kitart a nemzet nagy ügye, a választó jog reformja mellett.

Justh Gyula nyilatkozata így hangzik:

— Elérkezett már a legfőbb ideje, hogy a miniszterelnök nyilatkozzék az általános választói jog kérdésében határozottan és őszintén. Az eddigi kijelentések csak szürke általánosságok, a melyek bő palástja alatt eifér a Tisza István konzervatív, meg a Sándor Pál radikális magyarzata, a Székely Ferenc általános választójoga és az agráriusok jogkiterjesztése. Megpróbáljuk nyilatkozatra bírni a miniszterelnököt a költségvetés során. Ha ez nem sikerül, akkor a véderőreformnál. Ez a nagy kérdés nagy emóciókat fog kiváltani a nemzetből és mi minden erőnkkel küzdeni fogunk ellene, ha a miniszterelnök záros határidőn belül nem kötelezi magát az általános, egyenlő és titkos választó jogról szóló törvényjavaslat betérjesztésére. Elismerem hálátlan feladat olyan reform vagy javaslat sürgetése, melynek házfelosztás és új választás a következménye, de én hiszem, hogy a nemzet azok mellé fog állani minden terror és vesztegetés dacára, a kik a választói jog legeszelebb kiterjesztését — én az általános egyenlő titkos választói jogot értem alatta — követelik. A legutóbbi választás a legfényesebb (talán legfeketébb) dokumentum a jelenlegi választási rendszer tarthatatlansága mellett.

Horvát dolgok.

Zágráb, március 10. Hiteles értesülés alapján jelenthetem, hogy nem igaz az a hír, mintha Dedovics György főispán volna kiszemelve a horvát miniszterségre. Mindaddig szó sem lehet a horvát miniszter állásának betöltéséről, míg a horvát országgyűlés tárgyalása nem jutott olyan mederbe, hogy az ország autonóm szükségleteit nem biztosíthassa.

A ma bejelentett interpellációkkal összesen 22 van már s ezért este is ülés lesz, hogy az országgyűlés az interpelláció áradattal végezhesse. A ma délelőtti ülésen a felirati vita során Ivic és Krainovicz képviselők között heves összeszólalkozás volt, amelybe beleavatkoztak a közjogi pártok és a koalíció tagja is, úgy, hogy a tárgyalás megakadt.

Földrengés.

Zilah, március 10. Szilágycseh községben szombaton éjjel több földrengészerű lökést éreztek. A lakosság ijedten rohant ki a házakból. A lökések azonban oly gyengék voltak, hogy semmi sem esett kár. Hajnali három óra körül azonban a polgári iskola és Szász Antal ügyvéd telkét elváltató hat méter magas kőfal negyven méternyi teljes hosszúságban az ügyvéd telkére dőlt. A rázkódtatás oly nagy volt, hogy a község egész területén érezni lehetett. Emberéletben nem esett kár.

Modernizmus és klerikálizmus

Trient, március 10. A városban előadást hirdet Don Romolo Murri, az ismert modernista apostol, akit tanításáért kiközösítettek az egyházból. Az előadás címe: „Vallás és klerikálizmus.” Amióta az előadás hirdetése megjelent, a város klerikális köreiből nagy izgatás és akció indult meg. Hirdetik, hogy Murri ki van közösítve és halálos büntetést követel, aki meghallgatja. Ha Murri megtartja előadását, nagy botrány várható.

Véres kardpárbaj.

Arad, március 10. A batonyai kaszinóban összeveszett Pintér László ügyvédjelölt Janovic Mladen földbirtokossal. Ma délelőtt az ügyet az itteni Fehér-Kereszt-ben végkimerülésig menő kardpárbajjal intézték el. Az ügyvédjelölt mellén 12 cm. hosszú, izomzatig terjedő vágást kapott, a földbirtokos balkarján és koponyáján sebesült meg.

A francia vasuti sztrájk.

Páris, március 10. Monis miniszterelnök engesztelő programjának meg lett a kívánt hatása. Az államvasutak igazgatósága vissza fogadta a szolgálatba azokat a vasutasokat, akiket a sztrájk és a sabogate miatt elcsapott. Már tegnap huszonkilenc vasuti alkalmazott ezek közül szolgálatot teljesített.

KÖZGAZDÁSÁG.

Budapesti gabonafőzsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, március 10.

Változatlan áron elkelt néhány ezer mm. buza.

Rozs, zsab, változatlan, tengeri csöndes. A határidőfizlet iránya gyenge volt, mert az olcsóbb külföldi jelentés realizálásokra készítette a krízist. A gabonaneműek ára mérsékelt üzlet mellett lemorzsolódott.

Az árak 50 kilogramonként

buza apr.	11'52—11'53.
buza máj.	11'34—11'26.
buza okt.	10'61—10'62.
rozs apr.	8'00—8'02.
rozs okt.	8'58—8'56.
zab apr.	8'58—8'57.
tengeri máj. 1911.	5'70—5'71.
Tengeri júli 1911	5'73—5'75.

Értéktőzsde. Osztrák hitelrészvény 675'50 Magyar hitelrészvény 867'65

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Legényvirtus. A debreceni kir. törvényszék büntető tanácsa tegnap foglalkozott Hoffman József kir. táblabíró elnökle alatt Korondán György és társa hajdudorogi legények ügyével. A legények ugyanis régóta hadilábon állottak B. Tóth Péter nevű barátjukkal, aki vesztére talalkozott az év január első napjaiban az ellenségeivel. Korondán György és Gál Mihály úgy elverték Tóthot, hogy csak az Isten mentette meg a haláltól. A debreceni kir. törvényszék a két virtuskodó legényt elítélte. És pedig Korondánt 3, Gál Mihályt 2 hónapi fogházra.

§ Ahol nők aludnak. Vakmerő és veszedelmes látogatók jelentek meg ez év január havában Hajdunánáson Nagy Kálmán tanyájának egyik cselédlakásában. Varga Gábor és

Magi László legények a szobában alvó nőkre törték az ajtót valami erkölcsstelen szándékkal. Az egyik nő Bögre Lászlóné nem ijedt meg a látogatóktól, hanem kituszkolta őket, sőt az udvaron segítségért kiáltott. A legények, hogy elnémítsák a szopora nyelvű asszonyt botokkal és vasvillával úgy megverték, hogy 8 napig gyógyuló sebeket szenvedett. A debreceni kir. törvényszék tegnap Hoffman József kir. táblai bíró elnökle alatt foglalkozott az ügygel és a két embert, Vargát és Magit 2—2 hónapi fogságra ítélte. Az ítéletben a vádlottak megnyugodtak.

REGÉNY.

A régi jó világból.

Folytatás.

— Hát a lószerszámot akasztottam be a kamrába, és valami betyár legény rám zárta az ajtót, — liheg amaz, egész testén reszketve.

Ugy félt most megint, ez emberől.

— A lószerszámot? Ugy? Aztán becsukták? Furcsa! Bizony azt is mondhatták volna, hogy a boltos Sámuel portékáit is akarta megdézsmálni, jegyzi meg reá a huszár nevetve.

— Én? a Boltos Sámuel portékáit? És ki meri ezt mondani? — kérde Kupecz nagy fölindulással.

— Én nem; csakugyan mondom. No de azért nem kell úgy indulatoskodni. Hisz nem hallja senki és én tudom, hogy kend nem tolvaj! Ki tudná azt jobban nálamnál? — mondá a huszár, bizalmasan közelebb lépve Kupeczhez.

De ez nem várta be, hogy hozzá érhesse.

Félt, nehogy a mellére tegye kezét, hol a kulcsokat rejtegeti vagy tán a kulcsok maguktól szólamlanak meg, mihelyt az ember közelébe megérzik. Hisz ez az ember csudálatos tulajdonokkal van felruházva.

Amint tehát látná, hogy feléje közeledik, elébb hátrafelé tett egy pár lépést, azután megfordult, hogy a házába induljon.

— Ejnye, ejnye Mihály gazda, még csak meg sem köszöni a jó szolgálatot, — kiáltá Puczer utána.

— Igaz, köszönöm a jószívűségét Puczer! Nagy jót tett velem. Háládatos is leszek érte, — viszonzá Kupecz, visszafordulva a huszárhoz.

— Az már más.

— Már így egészen jól van Mihály gazda. Mert látja azért, hogy én olyan cunrás vagyok, még lehet ám hasznomat venni, — mondá ez jelenősen.

— Tudom, tudom, és higgye meg, senki sem becsüli kendet jobban nálamnál. Én tudom, mi lakik kendben, azért számíthat is rám. Én segíteni fogok rajta. Mindjárt holnap jöjjön el hozzám és egy új szűrt kap tőlem. — viszonzá Kupecz sürgetőleg.

— Jó is lesz az Mihály gazda. Meglátja, visszafizetem, kamatostul visszafizetem. Mert hej, sokat tudok ám én, — mondá Puczer huszáros hegykeséggel.

— Tudom, tudom. Ki tudná azt jobban nálamnál. Azért tehát ne is szóljunk erről. Érti. Mintha nem is láttuk volna egymást.

— Érttem Mihály gazda. Bizhatik bennem. Olyan néma leszek, mint a sír, — viszonzá a huszár, betyáros bizalmasággal.

— Nagyon jó lesz ez így. Hanem most megyek, nehogy a szobába észrevegyék elmaradásomat. Isten áldja meg tehát Puczer. Aztán holnap eljőjön ám a szűrért. Ezzel Kupecz újra visszaidult a ház felé. Alig tett azonban pár lépést midőn ismét Puczerhez fordult vissza:

Hanem monja csak Puczer, mit keresett kend itt ez időben?

Folytatjuk.

Alapított 1901-ben.

Alapított 1901-ben.

HOROVITZ ZSIGMOND

Könyvnyomdája, Papirkereskedése
fényképészeti szaküzlete

DEBRECZEN, Piacz-utca 12. (Stenczinger-ház.)

Telefon
330.

Elvállal és készít :

napi és hetilapokat, tankönyveket, tudományos és szépirodalmi folyóiratokat, röpcédulákat és falragaszokat; üzleti könyveket, számlákat, cégnyomású levélpapír- és borítékokat, körleveleket, táblázatokat, eljegyzési kártyákat, lakodalmi és bál meghívókat, naptárakat, egyesületi és ügyvédi nyomtatványokat, táncrendeket, névjegyeket, vignettákat stb. stb. nyomtatványokat izléses kivitelben, pontos időre és **a legjutányosabb árszámítás mellett.**

DEBRECZEN ÉS ESTI HIRLAP

politikai napilapok kiadóhivatala.

Hirdetések a legjutányosabb árszámítás mellett
 Telefon 330 vétetnek fel. Telefon 330.

Raktáron tart :

Hazai gyártmányú irodai papirokat, iskolai füzeteket, körzőket, vonalzókat, rajztömböket, rajzpapírokat; fekete-, anthracen-, másoló- és színes tintákat, fekete és különféle színű irónokat; töltőtollakat; tollszárazakat, tollhegyeket, closettpapírokat, papirlemezeket, iskolai táskákat, festőmintákat, emlékkönyveket, képes- és mesekönyveket, fénykép- és levelezőlap-albumokat, gomb- és tubus festékeket; helybeli látképes- és genre Levelező-lapokat.

Legujabb divatu

Levélpapírok

10/10, 15/15, 25/25, 50/50-es csomagolásban és dobozokban **bámulatosolcsó árakban.**

Üzleti könyvek, számla-tartók, másoló-könyvek

Elismert legolcsóbb beszerzési forrás!

Fényképező gépek,

fényérzékeny papírok és lemezek, előhívók, aranyfürdők
 és egyéb fényképészeti szerek és cikkek.

Amateur-kartonok

nagy választékban.

Apró hirdetések.

Reform fűzők a legdivatosabb kivitelben, ugy-szintén saját készítésű báli bőrkeztűk, hosszú selyem keztűk, legolcsóbb árban Nagy Andrásnál Kistemplom mellett.

28 KRAJCÁRÉRT fejel férfi vagy női harisnyát BENYÁTS EMIL villanyerőre berendezett harisnyagyára. Debrecen, Tiszapalota.

Ákácshálókarót, I. rendű, 2 méteres, 20,000 db. egészben, vagy részletekben elad a hosszupályii-uradalom tisztartói hivatala. Hosszupályi (Bihar.-m.)

Egy jól jövedelmező vállalat, mely egy családnak biztos megélhetést nyújt 3—4000 korona befektetéssel családi ügyek miatt átadó. Cím a kiadóhivatalban.

Postakosár fajalma franko 2:50 korona. Elek Kálmán, Sajtószentpéter.

Fajbaromfi, fajebek, nyulak, diszgalambok, madarak, élő méhek stb.-ről érdekes és nélkülözhetetlen árjegyzéket küld bérmentve Diana-telep, Tar (Hevesm.)

Feltalálók, bármely eszmét olcsón kidolgozom szabadalmaztatásra. Ems. Petrozsény, Deák-bánya.

Házilag főzött különleges baracklekvárnak kilóját 2:40, mézédés szilvalekvárnak 1:—, papirhéjú dió postakosaraként 4 koronáért szállít Gyümölcskivitel Csongrádról.

Csizmadiamesterek csizmaszárba való papirost kiló és mázsáknál olcsón beszerezhetik Horovitz Zsigmond papirtüzetében Piac-utca 12.

Rayonképviselők ügynökök és representabilis viszontelárusítók, kiknek nagy ösmeretségük van jobb izr. körökben, egy szabadalmazott kegyeleti újdonság értékesítéséhez kerestetnek. Csakis jó megjelenésű kauczióképes acquisiteurök lesznek figyelembe véve. Havonta 1000—1200 korona jövedelem. Molnár M. Lajos szerkesztő Budapest, Rottenbiller-u. 10. Prospektusok ingyen.

Lakatosmunkavezető,

ki a lakatosmunkák összes ágaiban teljesen szakképzett, állandó alkalmazást nyer. Ajánlatokban a kor, fizetési igények, családi állapot megjelölendők. Cím z e n d ő k „K. T. 4462” jeligére **Haasenstein és Voglerhoz** (Jaulus és Társa) Budapest.

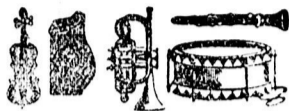
Rőműves munkavezetők

földszintes házak építéséhez kerestetnek. Igények, kor, családi állapot ajánlatokban megjelölendők. Ajánlatok „K U 4463” jeligére **Haasenstein és Voglerhoz** (Jaulus és Társa) Budapest) címzendők.

SZENDRŐ SÁNDOR

zongora és hangszerkészítő
Debreczen, Batthyányi-u. 22. sz.

Zongora, gramofon, mindennemű vonós és fuvóhangszerek, cimbalmok, hangszer alkatrészek és hangszer felszerelési cikkek áruháza és ipartelepe. Zongora és pianó kölcsönző (bérbeadó) intézet. Hegedűk és hegedű-felszerelések, római hurok, valamint gramofonok és gramofon-lemezek nagy raktára. Zongora és hangszer műhely. Zongora és cimbalom hangolás.
Telefon 729. Alapított 1876.

Legpon-
tosabb **Órák**
legolcsóbban

GASPARIK ÁDÁM

órák és ékszerész
Hunyadi-utca 12. szám és fióküzlet
Szent-Anna-utca 2.

Eladó földek.

Halápmelletti ujléti ligetben 103 kishold föld együttesen vagy tetszés szerinti parcellákban,

Vágóhid mellett 13 kath. hold kitűnő föld házhelyek vagy munkáskertnek, Sintértelepi sorompónál, 18 kat. hold föld tanyával, szőlőtelep vagy konzum vásárhelynek,

Acsádi útfélen 20 kat. hold föld, tanyával üdülőtelepnek,

Nagycsereén 8 kat. hold föld kaszáló erdővel övezve,

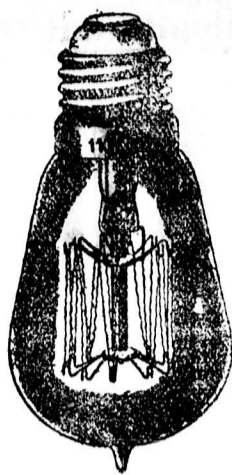
Ondódon 12 kat. hold elsőrendű, fekete szántóföld s végül:

Geréby-telep, átkosföldön 363 □-öl területtel, egy cseréppel fedett 2 szobás kőépület teljes felszereléssel
eladó.

Ingyen felvilágosítást ad és vevőnek díjtalanul a nevére iratja, eladással egyedül megbízott:

Dezső László

telekkönyvi okl. volt rendőrfogalmazó
Busi-utca 7.

TANTÁL-LÁMPA

a legjobb
fémszálas izzólámpa.

Árammegtakarítás kb. 60% Fehér fényvel ég. Rázkódásoknak ellen áll. Igen tartós. Minden helyzetben kifogástalanul ég. Nagyobb rendeleseknél magas engedmény.

Megrendelhető:

Magyar Siemens-Schuckert-Művek-nél
Bpest, V., Lipót-körút 5.

AKI MÉG NEM KAPTA MEG AZ
50 -ik Idényértéstitőnköt, kérje annak bérmentes beküldését.
Budapest, V. Bécsi-utca 6
KUNZ ÁRUHÁZ

Első segítséggel teljes gyógyulást elér a **Tordy-féle 3 Király tea** által. Étvágytalanság, székrekedés, emésztési zavarok, rosszullét, szóval gyomor- és ebből eredő bajokban gyorsan hat. Epe, máj, vesebaj ellen, hosszabb használat után segít. Hurutos bántalmakat előszít, gyógytárban csomagja 50 fill. (10—15 használatra), Tordy-név nélküli, rosz hamisítvány. Készíti: Tordy Gy. okl. gyógyszerész, Budapest, Üllői-ut 89. szám alatt. =

Royal amerikai írógép

olcsó és jól

Kérjen azonnali árjegyzéket Kovács A. és Tsa
Budapest, V. kerület, Nádor-utca 26. szám.

Védjegy

Jól jár, ha

tudomásul veszi, hogy újabban utánozzák

a valódi

Palma-kaucsuk-cipősarok

mindenütt ismeretes, jellegzetes dobozait. Az utánozott dobozokban természetesen csak kőzónás gumisarkok vannak, jól teszi felét, ha károsítását megelőzendő, a valódi Palma-kaucsuk-cipősarok minden dobozon látható **védjegyére ügyel!**

Védjegy

Nincs többé tyukszem!
Használja mindenki a **Martin-féle tyukszem-tapaszt**, mely 4—5 nap alatt a legregibb, legmakacsabb tyukszemet, mindenféle szemölcsöt és bőrkeményedést fájdalom nélkül biztosan eltávolít. Ezen éveken át kipróbált tyukszemirtószert kapható a feltaláló és készítője **MARTIN TAMÁS** gyógyszerésznél Újpest, Kossuth- és Deák-utca sarkán. Egy doboz ára csak 1 korona. Valódi csak az a tapasz, mely a feltaláló aláírása és pecsétje alatt jár forgalomba.

Dr. BOROVSKY-féle **Feloldható híziszer**

BOROLIN

gümőkóros, izom- és ideg-fájdalmak, köszvény, csúsz-, ischias-, derék-, láb-szaggyulladások, hátsérülések és égési sebek megszüntetésére. Kétféle fertőtlenítő szer, maga az olajréz egyben óvszer is. Kapható mindenütt.
1.20, 2.— és 2.50 koronás üvegekben. Előállítják:
Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky K.
Budapest, II. kerület, Fő-utca 76. szám.